- He gave the primacy to oral speech and regarded it as a most affective method in studies of foreign languages and gave the scientific affirmation and approval to it.
- Taking into consideration the reality of Georgia and the nature of our children, he created excellent text-books that served as a best foundation for bringing up many Georgian generations.

ნაბეჭდი თაბახი 1,5
სააღრიცხვო-საგამომც. თაბახი 0,94
უფასო

შეკვეთა 400   ტირაჟი 100

- -

თბილისის უნივერსიტეტის სტამბა, 380028,
თბილისი, ი. ჭავჭავაძის პრ. 1.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ლიანა ოთარის ასული ზუმბულიძე

სილოვან დავითის ძე ფურცელაძის ლინგვისტურ-მეთოდიკური მემკვიდრეობა

სპეციალობა: 13.00.02 — სწავლების მეთოდიკა

სადისერტაციო მაცნე

პედაგოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად

/ 13.00.02 /

თბილისი

1993

სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებულია ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში

მეცნიერ-ხელმძღვანელები: პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
ე. ბათიაშვილი.
ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
დ. გოცირიძე

ოფიციალური ოპონენტები: პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
კ. შ. მაჭარაშვილი.
პედაგოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, უფროსი მეცნიერ თანამშრომელი ო. ა. ბერაძე

დისერტაციის დაცვა შედგება 1993 წლის "29" IX 12⁰⁰ საათზე ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სპეციალიზებული საბჭოს Ре 13.00 С N13-I სხდომაზე /თბილისი, 380028, ი. ჭავჭავაძის გამზირი N3/. დისერტაციის გაცნობა შეიძლება ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში.

მაცნე დაგზავნილია "27" VIII 1993 წ.

სპეციალიზებული საბჭოს სწავლული მდივანი,
პედაგოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი,
პროფესორი [signature] ჯ. ბერიშვილი.

განხილულია ს. ცურცელაძის მეთოდური მემკვიდრეობის მნიშვნელობა ქართული პედაგოგიკის ისტორიაში. მეცნიერის ფუნდამენტურ გამოკვლევებში ბინარულ დაპირისპირებაში განხილულია რუსულ-ქართული ენობრივი მოვლენების კარდინალური საკითხები. გამოვლენილია განსხვავებანი და სიძნელეები, რომლებიც ხდება ინტერფერენციის, მშობლიური ენის გავლენის მიზეზი, დასახულია მისი დაძლევის გზები.

ცურცელაძის კონცეფცია ქართულ სკოლაში რუსული ენის სწავლების ზეპირი მეთოდის პრინციპების შესახებ დასაბუთებას პოულობს სწავლების კომუნიკაციურ მიმართულებაში, რაც თანამედროვე მეთოდიკაში აღიარებულია ენის სწავლების უმნიშვნელოვანეს მეთოდად. ცურცელაძე ამა თუ იმ კუთხით იხილავს მეტყველებითი საქმიანობის სახეებს - მოსმენას, ლაპარაკს, კითხვას, წერას როგორც სწავლების ობიექტს შრომით, შემეცნებითი თამაშის სხვა სახეებთან ერთად, მაგრამ არ იყენებს გამოთქმას - "მეტყველებითი საქმიანობა". ეს ტერმინი სათავეს იღებს ფსიქოლოგების - ლ. ვიგოტსკისა და ა. ლეონტიევის შრომებში ჩვენი საუკუნის 60-იანი წლებიდან, ე.ი. ფსიქოლინგვისტიკის წარმოშობიდან. ამ ცნებით დაინტერესებული არიან მეცნიერების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები: ლინგვისტს აინტერესებს ამ საქმიანობის პროდუქტი, ფსიქოლოგს - პროცესი, ფიზიოლოგს - მისი სრულყოფის მექანიზმი, ხოლო ცურცელაძე როგორც მეთოდისტი ასპექტის ყველა კანონზომიერების გათვალისწინებით ცდილობდა გამოევლინებინა სწავლების პროცესში მეტყველებითი საქმიანობის ოპტიმალური ორგანიზაცია. სადისერტაციო ნაშრომში დასაბუთებულია, რომ ცურცელაძისათვის, განსხვავებით პირდაპირი მეთოდის მომხრეებისაგან, ენის ცოდნა იყო ჩვევების, ლაპარაკის კი არა უბრალოდ, არამედ ინტელექტუალურ უნართა სისტემა.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ცურცელაძის მიერ შედგენილი სასკოლო სახელმძღვანელოები. 1926 წლიდან მოკიდებული 1985 წლის ჩათვლით, თითქმის ექვსი ათეული წლის მანძილზე, ქართული სკოლების III-VI კლასების რუსული ენის სახელმძღვანელოთა სატიტულო ფურცლებს ამშვენებდა მათი პირველი შემდგენლის გვარი.

Библиотека
Тбилисского гос. педагогического института
иностранных языков
им. И. Чавчавадзе